

УДК 398.332.44
ББК 82.3(4Укр) 73
Д 13

Давидюк В. Ф. Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі). Вид. друге, виправл. й переробл. / В. Ф. Давидюк. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2010. – 448 с.

До книги увійшли лекції проф. В. Давидюка, прочитані у Волинському університеті в 1995–2007 роках. У них – авторське бачення українського фольклору в культурогенезі та динаміці його явищ. Багато положень, висловлених у посібнику, – це абсолютно нове бачення фольклору в палеонтологічному дискурсі. Слідуючи настанові М. Костомарова, що вивчення походження обрядів – справа археологів і етнографів, автор дотримується цієї культурно-історичної концепції від початку і до кінця книги.

ISBN 978-617-517-045-8

© Давидюк В. Ф., 2010
© ПВД «Твердиня», 2010

ЗМІСТ

ВСТУП	6
Загальне поняття фольклору, фольклористики та фольклоризму.....	6
Специфіка фольклору.....	9
Синкретизм фольклору.....	12
Історизм фольклору.....	14
ПОХОДЖЕННЯ І РОЗВИТОК ФОЛЬКЛОРУ	15
Головні ідеї палеолітичного мистецтва та їх відображення у фольклорі.....	15
Мезолітичні тенденції у фольклорі.....	21
Неолітичні тенденції у фольклорі.....	30
Фольклорні традиції енеоліту.....	39
Фольклорні тенденції епохи бронзи.....	51
Фольклор доби раннього заліза.....	59
Традиції ранніх слов'ян.....	73
Найдавніші вірування.....	75
Складові української ментальності у фольклорі.....	84
КАЗКА	92
Народні казки в українській та світовій фольклористиці.....	92
Мисливська кумулятивна казка.....	93
Скотарська кумулятивна казка.....	103
Рільницька героїко-фантастична (ініціальна) казка.....	107
Побутова (соціально-побутова) казка.....	113
ЗАГАДКА	119
Ритуальні функції загадок.....	119
Трансформація змісту і форми загадок.....	123

КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВИЙ ФОЛЬКЛОР.....	126
Види обрядів та їх походження.....	126
Походження найдавніших календарних звісток	127
Міфологічно-магічна основа календарної обрядовості	129
Найдавніші календарі в культурній спадщині українців	131
Календарно-обрядові пісні та ігри	134
Жанрова лабільність календарно-обрядових пісень та спосіб їх диференціації	173
НАРОДНА ГРА	179
НАРОДНА ДРАМА	182
РОДИННО-ОБРЯДОВИЙ ФОЛЬКЛОР	185
Весільний фольклор.....	185
Поховальний фольклор.....	199
НЕКАЗКОВА НАРОДНА ПРОЗА	204
ПРИТЧІ, ПРИСЛІВ'Я І ПРИКАЗКИ.....	214
ЛПРИЧНІ ПІСНІ.....	217
Робітні пісні	218
Родинно-побутові пісні.....	230
Станові (соціально-побутові) пісні	248
ПІСНІ-БАЛАДИ.....	298
ТАНЕЧНІ ПІСНІ.....	307
СПІВАНКИ-ХРОНІКИ	313
ПІСНІ ЛІТЕРАТУРНОГО ПОХОДЖЕННЯ	314

МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ ФОЛЬКЛОРУ.....	323
Фольклор як складова етноісторії	323
Романтична школа.....	324
Міфологічна школа	329
Культурно-історична школа	344
Міграційна школа.....	356
Антропологічна школа	361
Історична школа	365
ФОЛЬКЛОРИСТИЧНИЙ СЛОВНИК.....	371